ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΤΑΞΗ: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΓΝΩΣΤΟ

Κείμενο Αναφοράς

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Μετὰ τὰ φυσικά, Α 2, 98b12-28

Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν οἱ ἄνθρωποι καὶ νῦν καὶ τὸ πρῶτον ἤρξαντο φιλοσοφεῖν, ἐξ ἀρχῆς μὲν τὰ πρόχειρα τῶν ἀτόπων θαυμάσαντες, εἶτα κατὰ μικρὸν οὕτω προϊόντες καὶ περὶ τῶν μειζόνων διαπορήσαντες, οἷον περί τε τῶν τῆς σελήνης παθημάτων καὶ τῶν περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὰ ἄστρα καὶ περὶ τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως. Ὁ δ' ἀπορῶν καὶ θαυμάζων οἴεται ἀγνοεῖν (διὸ καὶ ὁ φιλόμυθος φιλόσοφός πώς ἐστιν· ὁ γὰρ μῦθος σύγκειται ἐκ θαυμασίων)· ὥστ' εἴπερ διὰ τὸ φεύγειν τὴν ἄγνοιαν ἐφιλοσόφησαν, φανερὸν ὅτι διὰ τὸ εἰδέναι τὸ ἐπίστασθαι ἐδίωκον καὶ οὐ χρήσεώς τινος ἕνεκεν. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸ τὸ συμβεβηκός· σχεδὸν γὰρ πάντων ὑπαρχόντων τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν πρὸς ῥᾳστώνην καὶ διαγωγὴν ἡ τοιαύτη φρόνησις ἤρξατο ζητεῖσθαι. Δῆλον οὖν ὡς δι' οὐδεμίαν αὐτὴν ζητοῦμεν χρείαν ἑτέραν, ἀλλ' ὥσπερ ἄνθρωπος, φαμέν, ἐλεύθερος ὁ αὑτοῦ ἕνεκα καὶ μὴ ἄλλου ὤν, οὕτω καὶ αὐτὴν ὡς μόνην οὖσαν ἐλευθέραν τῶν ἐπιστημῶν· μόνη γὰρ αὕτη αὑτῆς ἕνεκέν ἐστιν.

Παρατηρήσεις

Α. Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως σωστές (**Σ**) ή λανθασμένες (**Λ**) σύμφωνα με το περιεχόμενο του Κειμένου Αναφοράς (Μονάδες 6) και για τις προτάσεις α), β), δ) και ε) να παραθέσετε το χωρίο που καταδεικνύει την επιλογή σας (Μονάδες 4).

α) Η αρχική έκπληξη των ανθρώπων επικεντρώθηκε στα σπουδαία ζητήματα της ζωής.
β) Το αίσθημα της απορίας προκαλεί στον άνθρωπο τη συνειδητοποίηση της άγνοιάς του.
γ) Ο μύθος και η φιλοσοφία έχουν κοινά στοιχεία.
δ) Η φιλοσοφία αποσκοπεί στην κάλυψη χρηστικών αναγκών.
ε) Η φιλοσοφική ενασχόληση προϋποθέτει άνεση.
στ) Η φιλοσοφία είναι η μόνη ελεύθερη επιστήμη.

[Μονάδες 10]

Β1. Ποια η σημασία των ρημάτων *θαυμάζω*, *φιλοσοφῶ* και *ἀπορῶ* και ποια η μεταξύ τους σχέση;

[Μονάδες 10]

Β2.α. Να βρείτε στο κείμενο μία λέξη ετυμολογικά συγγενή για καθεμία από τις ακόλουθες: **εισιτήριο, πένθος, πρόσφυγας, προσαγωγός, παρουσία**, **κοίτη**.

[Μονάδες 3]

Β2.β. Να γράψετε από ένα παράγωγο ουσιαστικό και ένα παράγωγο επίθετο στα νέα ελληνικά για καθεμία από τις ακόλουθες λέξεις: **συμβεβηκός, φαμέν.**

[Μονάδες 2]

Β3. Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ).

1. Δεν είμαστε σίγουροι για τη μακεδονική καταγωγή του Αριστοτέλη.
2. Όταν ο Αριστοτέλης έφτασε στην Αθήνα τη διεύθυνση της Ακαδημίας είχε ο Σπεύσιππος.
3. Η προσωπικότητα του Αριστοτέλη ταίριαζε με τη θετική και επιστημονική ψυχοσύνθεση του Εύδοξου.
4. Τα μαθήματα του Αριστοτέλη με τον Αλέξανδρο πραγματοποιήθηκαν στη Χαλκίδα.
5. Ο Αριστοτέλης έζησε συνολικά στην Αθήνα τριάντα χρόνια.

[Μονάδες 5]

ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΩΡΙΜΗ ΣΚΕΨΗ!!